30. szám. Baja, 1880. májushó 30. VII. évfolyam.

BAJA

vegyes tartalmu hetilap.

Megjelen minden vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 5 frt — kr.
Fél „ . . . 2 frt 50 kr.
Negyed „ . . . 1 frt 25 kr.
Tanitóknak egy évre 3 frt — kr.

Hirdetések
a legjutányosabban számittatnak.

Szerkesztőség
hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők:
bajai állami tanitóképezdében.

Az előfizetési pénzek és hirdetési dijak Nánay Lajos könyvnyomdájába küldendők.

Széchényi István.

A nemzet önmagát tiszteli meg, midőn nagy fiait, érdemeihez hiven, még emlékezetökben is méltán megünnepli. Hazánknak kevés ily fia van, kinek a szellemi és anyagi téren oly sokkal tartoznék, mint Széchényi Istvánnak, kiről halálakor legnagyobb politikai antagonistája, Kossuth Lajos a közmondásossá vált szót kimondta, hogy ő volt „a legnagyobb magyar.“ A „Magyar Népvilág“ képes heti néplap röviden igy foglalja össze ezen legnagyobb magyar érdemeit:

A jelen kor szülötte, ha könyveiből vagy éltesebbek beszédeiből nem hallott arról, meglepve fogja hallani, hogy ennek a Széchényinek, kit közel husz éve ugy emleget immár minden magyar, mint a hogy csak multunk legdicsőbb alakjait, egy Hunyadi Jánost, Zrinyi Miklóst stb. szoktunk, történetünk egy másik nagy alakja, Kossuth Lajos ellenfele volt. Pedig az volt. Az egész nemzetet felrázó pártküzdelmek közepette, a harminczas évek végén s a negyvenes évek folyamán, a két férfi két óriási küzdő gyanánt állt egymással szemben. Röviden elmondjuk ezt is majd; röviden mondjuk, mert e küzdelem s átalán Széchényi pályájának részletes ismertetéséről már is köteteket irtak össze, pedig igazi méltatása még mindig várja emberét, ki egy egész emberélet munkaerejével fogja megörökiteni azt, a mi ugy is halhatatlan. A ki addig is olvasóink közül e nagy férfi pályáját közelebbről akarja megismerni, négy nagy jelentőségü könyvben találhat felőle részleteket. Abban a jeles tanulmányban, melyet a legjelesb magyar történeti jellemrajziró, (kitől, fájdalom, e részben vajmi kevés munka maradt,) Kemény Zsigmond irt felőle, s mely Kemény Zsigmond „Tanulmányai“-ban külön is megjelent; továbbá Falk Miksa derék könyvében, Széchényi Istvánról és koráról, melyet Áldor Imre és Vértesi Árnold a német eredetiből magyarra is leforditottak; azután Kecskeméti Aurél munkájában, „Széchényi utolsó évei és halála;“ végre Zichi Antal szórványosan megjelent czikkeiben, melyek azonban nemsokára összegyüjtve is megjelennek, s melyek Széchényi naplói s mindeddig kiadatlan iratai alapján dolgozva, e nagy férfi megértésére szerfelett érdekesek.

Ezután áttérünk a rövid ismertetésre, melyet Széchényiről adni kötelességünknek tartjuk.

1792. szeptember 21-én Bécsben született ő. Régi nemes család ivadéka volt, melyet I. Leopold 1697-ben emelt grófi méltóságra. Atyja gróf Széchényi Ferencz, ki arról nevezetes, hogy a nemzeti muzeum alapját megvetette, mely a fővárosnak s az országnak ugyanoly jeles intézménye, mint azok, melyeket fia létesitett.

Fiatal korát Széchényi a katonaságnál töltötte; a Napoleon ellen viselt háborukban részt vett, s a hires lipcsei csatában, mely egész a jelenkori őrületes harczaiig legnagyobb csata gyanánt ismertetett, vitézsége által szerfelett kitüntette magát. 1825-ben még mint katona (és pedig huszárkapitány) vett részt az országgyülésen. — November 3-ka volt — olvassuk Kemény Zsigmondnál, midőn a testületi ülésben a szónokok panaszkodtak, hogy noha a magyar nyelv a diplomatikai téren biztositékokat nyert, mégis az életben semmi gyarapodásnak nem örvend. Mi lehet e tény oka? ezen tünődtek. Az idő telt.

Nagy Pálra kerülvén a sor, ő némi előzmények után igy sóhajtott fel: A rég szóban levő magyar akadémiát kellene az ország nagyjai nemes áldozatjának előállitani, mert ide is, mint az egyszeri hadvezér szerint a háboruhoz, három fődolog kell: pénz, pénz, mindig csak pénz!

Ekkor előlép gróf Széchényi István, kapitány a Hesszen-Homburg huszárezredben: „Nekem, mondá, itt szavam nincs. Az ország nagyja nem vagyok; de birtokos vagyok; és ha feláll oly intézet, mely a magyar nyelvet kifejti, mely azzal segiti honosainknak magyar müveltetését, jószágomnak egy évi jövedelmét feláldozom.“

A teremben a lelkesedés határt ismerni nem akart. A gróf jövedelme, saját bevallása szerint hatvanezer pengő forint volt s nemes példája többeket vonván követésre egy óranegyed alatt az akadémia már meg lőn alapitva.

De miként fog méltóságod egy évig élni? kérdezé valaki.

— Barátaim eltartanak, válaszolt Széchényi.

Ez a magyar tudományos akadémia alapitásának története.

A Széchényi által választott pályán azonban az egyszeri nagylelküség nem képezett volna oly nagyszabásu tettet, hogy általa minden további müködés nélkül ki lett volna vivható nagy czélja. Széchényi saját hivatásakép azt tekintette, hogy „fajunkat biztositsa és nemesebben kifejtse“ s e részben minden téren, minden irányban nagyszabásu tevékenységre volt szükség.

És Széchényi nem hátrált meg e tevékenység elől. Első feladatul e téren azt tekintette, hogy teremtsünk egy szellemi előpontot, s e középpont gyanánt tudományos és irodalmi tekintetben ő a magyar tudományos akadémiát fogadta el. De korántsem tekintette azzal befejezettnek müvét. Maga is az irodalmi munkásság terére lépett s azon igyekezett „álmából“ felrázni a nemzetet. Első munkája, mely „Hitel“ czimet viselt, egész kérlelhetetlenül követelte a nemzettől, hogy elhagyva a sérelmek emlegetésének meddő talaját, lépjen ő maga a gyakorlati cselekvés sikeres eredményeket mindig felmutató terére. Ezt követte a Stádium és a Világ, mind a kettő hasonló irányban.

De nemcsak az irodalmi müködés foglalkoztatta ezen időtájt Széchényit. A közhasznu és nagy jelentőségü vállalkozások egész sorát inditotta meg. Elég ezek neveit emlitenünk, hogy fontosságuk kiderüljön. Izgatni kezdett a lánczhid kiépitése mellett. A nemesi adózás kérdése forrott ez ügygyel össze, mert a hidon átalán fizetendő „két garas“ a nemesi privilégium megtörésének tekintetett s mint ilyen nagy reszenzust, ellenszenvet keltett. Széchényinek egész ragyogó rábeszélő tehetsége kellett, hogy ez ügynek proszelitákat, hiveket, vállalkozókat, pénzembereket, tőkepénzeseket s munkásokat nyerjen meg.

Még előbb inditotta meg a lóversenyek rendezésével a magyar főnemesség összpontositását a fővárosban, s részvételét oly ügy körül, mely ha megvalósul, egy nemzetgazdasági tényező, a lótenyésztés, felvirágoztatásának leendett alapjává.

Az igy összehozott főnemesi és előkelő uri osztály állandó összekapcsolása is nagy gondját képezé a jeles férfiunak, a ki minden másnál jobban fölérzé országszerte, hogy az összetartásban társadalmi téren mekkora erő rejlik. S hogy e széthuzó elemeket összekapcsolja, létesitette a nemzeti kaszinót, mely az országban első ilynemü intézmény volt, s melynek nyomában országszerte számtalan ily intézet keletkezett, a müvelt társalgási modor, jó izlés, uj eszmék, társadalmi egyetértés megannyi magva s mindnyájuknak ugyszólva politikailag is nevelője.

Fölmerült előtte óriási fontossága annak, hogy mivé válhatnék közlekedés

TÁRCZA.

Cyprus-lombok.

— 1874. év május 31-ike emlékeül —

Közli: PENTAUR.

Május 31-ike: feledhetlen kis húgom halálnapja.

A leggyászosabb emlék abból a korán elhamvadt „hulló csillag“-életből, mely nemcsak azokra nézve, kik a leghübb gyermeket s a legkedvesebb nővért szerették benne, hanem mindazokra is, kik a mennybe visszahivott drága, szép angyalt ismerték, a legőszintébb, legigazabb gyász hatásával volt . . . .

Hat éve a mai nappal, hogy őt, a ritka lelkü, kedves lényt — őrizve mint szemük fényét, övéi által — imádva, szeretve mint szivünk bálványát, — élte virágában elveszitnünk kelle!

Nincs szó, mely e lesujtó gyász mondhatlan fájdalmát tolmácsolni tudhatná . . . A jó atya fürtjeire kora tél derét boritá a fölötte váratlanul átviharzott csapás s a kedves szülő, az anyák e gyöngye, elborult lelke mély fájdalmával hiába esdette vissza a haláltól a korán letört virágot. Szegény, jó anya! A fájdalom egészen megtört. Szivedben az utolsó lehelletig tátongni fog az ür, melyet ott az elköltözött kedves gyermek bús emlékké vált élete hagyott maga után. Csak emliteni kell előtted elhunyt gyermekedett: s máris végig peregnek büülte arczáidon legszebbjei ama könyüknek, melyeket csak az anyai sziv fájdalma sajtolhat ki a szemekből. S szerencse még, hogy sirni tudsz . . .

„Lindernde Thränen! euch gab die Natur dem menschlichen Elend
Weis' als Gesellinnen zu.
Wäret ihr nicht und könnte der Mensch sein Leiden nicht weinen,
Ach! wie ertrüg' er es da!“

sóhajtja Klopstock.

A hü anya ma, a szomoru nap évfordulója alkalmából, kedvenczének sirját látogatja meg. Siessünk mi is oda, hadd tegye le a résztvevő hü barát, kivel a gyászoló testvért a legbensőbb barátság kapcsolja össze, a szomoru hantra, mely alatt a megdicsőültnek porai nyugszanak, a „Cyprus-lombok“-at a nem muló emlékezet hervadatlan koszorujából.

CYPRUS-LOMBOK

B . . . k Zsófa sirjára.

I.

Oh elsóhajtott drága Élet!
— Álom, mely átködlött a leiken
S egy percz alatt, hajh, *semmivé* lett!

Muló, de szép, csodás *varázslat*,
Föltünve szálló föllegekben —
Reánk mosolyg és tova rebben . . . .

Csillám — a harmat gyöngye cseppjén —
Elillan, a regg napja kelvén
Elillan s lelkünk nem csodálhat . . . .

Tündér, egy perczre látva árnyad —
Felhő a fátylod, játszva habban
S szemünk sem ér be a magasban . . . .

Hang, mely az égi szebb világból,
Köztünk a földön csak elárvul —
S dallá lesz odafent a mennyben!

II.

Hajnalsugár nem ége szebben
Mint a te két sötét szemedben
Az élet tünde *ifjuságya!*

Nem volt tavasznak *még virága*,
Szebb, kedvesebb, mint te valál,
Feledhetetlen rózsa-szál!

Tóalji *liljom* ringó habban,
Nem látta arczát boldogabban,
Mennyországunkat mint mi — benned!

Napnak *derüje*, ránk nevetve
Nem volt aranylóbb, mint a szende
Báj, mely szép lényeden derengett.

Az oceánok *gyöngye*, kincse
Nem volt oly drága soha, mint te,
Voltál nekünk, oh kedvesünk!

III.

Ibolyácska, ibolyácska!
Ugy szeretve, megcsodálva,
Nincs tavasznak szebb virága!

Kis bokornak enyhe néked
Hűs palást csak, szerénységed
Bájainak fátyol-leple . . . .

Vágynál lenni elfeledve?
— Oh, mi mégis megtalálunk,
Tavasz kincse, szép virágunk!

És hiába rejt a lomb el,
Kelő hajnal csak reád le!
S gyöngybe füzi leveled . . . .

Erdő árnya is hijába!
Rád ragyog a nap sugára
S enyeleg, játszik veled . . . .

tekintetében a Duna, ha a megfelelő tőke állna rendelkezésre. S a dunai gőzhajózás eszméje nemsokára alakot öltött. Ez sem történt nagy fáradozások és küzdelmek nélkül. S mikor létesült, mikor a gőzhajózás a magyarországi Dunán nyiltan hirdeté, hogy ez ország immár tettleg meg van nyerve a polgáriasodottságnak: akkor derült ki, hogy e vizi ut nemzetközivé válásának óriási akadálya van abban, hogy a vaskapu hajózás tekintetében utját állja annak, hogy a dunai vonal nemzetközivé váljon s Európa szivét összekösse a kelettel s a tenger utján az egész világgal. Széchényi nagy akaratereje ettől sem riadt vissza. Aránylag rövid idő alatt oly kezdeményező lépéseket tőn, melyek ez ügy megoldása körül mind máig, a mióta immár negyven év telt el, a legalaposabb s legsikeresebbnek igérkező lépésekül tekinthetők. Hogy ez végleg meg nem oldatott: igaz. Tudjuk, hogy sokkal nagyobbszerű teendők várják ott a munkás kezeket, mint a minők felett azon rögtönzött tevékenység diadalt vivhatott. Ily diadallal egy ország tőkéje, s a jelen idők vállalkozási szelleme s egy lángeszü kezdeményező vezérszelleme szükségeltetik. Mindezek közül akkoron csak egy volt meg: a lángeszü kezdeményező, a többi hiányzott. Ma talán meglenne mind a három, ha az nem hiányoznék, a mi akkor megvolt.

Áttól az ügytől egy másik, nem kevésbé nagy jelentőségü vonta el. A Tiszaszabályozást értjük. Az utóbbi évtized izgalmas árviznapjaiban megszoktuk a Tiszaszabályozást, mint minden bajunknak kutforrását, szidni torkunk szakadtáig s elfeledtük azt, hogy hány százezer hold földet adott e mű vissza vagy legtöbb helyütt ajándékba az illetőknek, kiknek utódai ma azon siránkoznak, hogy ennek egy század része vizalatt áll. E nagy mű tervezésében, létesitésében és kivitelében is Széchényi állt az első sorban. S a mellett küzdött a politikai téren is.

Ezen nagytevékenységü hazafi emlékének szenteltek az utódok nehány napot:

1. Képleleplezés a Köztelken.

Folyó hó 22-kén tartá az országos magyar gazd. egyesület diszülését a köztelek nagy termében, mely alkalommal Széchényi István gróf olajba festett arczképe lelepleztetett. Ő felségét József főherczeg képviselte. Az ünnepi beszédeket Szapáry Gyula gróf pénzügyminiszter és Sennyey Pál báró tarták, előbbeni az egyesület történetét, utóbbi a festményben is elénk tüntetett halhatatlan gróf érdemeit ecsetelvén. Utóbbi beszédből közöljük a M. F. nyomán a következő részletet:

Az egyesület első alapitójáról, gr. Széchényi Istvánról hulljon le a lepel. (A lepel lehull s a közönség föláll) hogy saját szemeinkkel lássuk azon nemes alakot, mely feledhetlen emlékünket képezi. Az ihlet, melylyel ez arczkép előtt állunk s a lelkesedés, de egyszersmind a bánat érzetével látjuk ezen honfinak saját tüzétől lángoló arczalkotásait. Kartársaink, kik vele éltek és működtek, felbuzdulva és lelkesedve ezen emlék által, tekintenek a régi mult időkre azoknak nemes törekvéseit, reményeit, kezdelmeinek vezéreit, mindezekben Széchényi nagy alakját látjuk kidomborodva magasztos tetteivel, nagy alkotásaival, nemes terveivel, szelleme fensőbbségével s hazafiui buzgalmával. S mert a lélekemelő visszapillantásban szomoruság vegyüléke se maradhat el, szivszorongva látjuk azon potolhatlan erőt, melyet az ő elveszte okozott. (Ügy van!) A fiatalabb nemzedék, mely e nagy férfiut, mint a történelem alakját ismeri, fölhevül azon eszményképen gondolatban, melyben a páratlan hazafi, a bölcs politikus s mindenekelőtt hazánk első nagy regeneratorát látja és csodálja. Mindnyájan pedig e nagy férfiu multjában, alkotásaiban, hátrah agyott irataiban, utmutatásaiban és példáiban egy eltörölhetlen örökséget birunk, ő, ki önmagáról mondá azt, hogy a nyilvános életben rögtönözve el nem járt soha, s hogy minden tette egy jól számitott messzeható tervnek volt szüleménye, hagyományként hagyta hátra az utat, melyen haladva, a hazának boldogságát, nagyságát előmozdithatjuk. Kövessük e példát, rójjuk le hálánkat az által, hogy szakadatlanul törekedjünk, hogy e földön, melyen kivül nincsen számunkra hely, a magyar magyar legyen és maradjon, s hogy annak gyümölcseiből neveljenek a hazának diszt s emeljék hatalmát. (Hosszas élénk éljenzés.)

2. Szoborleleplezés. Ma egy hete, f. hó 23-kán hullott le a fehér lepel az Akadémia palotája előtt felállitott, sok viszontagságon keresztül ment szoborról, mely a tavaszi nap verőfényes sugaraiban ugy csillogott, mint az ünnepelt nagy magyar hazafiui érdemei, ki annyira fölülmulta észszel és akarattal legtöbb kortársát, mint ezen szobor kimagaslott a nézők ezrei közül. Államférfiak, főurak, az irodalom kitünő képviselői, az országgyülés, megyék, városok, hatóságok küldöttségei diszmagyarban, a fővárosi lakosság ünnepi köntösben töltötte be a tágas teret.

Ő felségét itt is József főherczeg képviselte. A szobor alján az ünnepelt gróf fiai állottak: Béla és Ödön. A szoborbizottság elnöke, Pulszky Ferencz mondott dicsőitő beszédet a legnagyobb magyarra, Ráth K. főpolgármester a törvényhatóság nevében átvette a szobrot, Nagy Imre, a nemzeti szinház tagja elszavalta Arany János Széchényihez irt ódáját, a dalárda élénkelte a szózatot s a zenekar ünnepi összhangjai között szétoszlott a közönség.

Délután az „Európában" lakoma volt, melyen számosan részt vettek s hol egyik felköszöntő a másikat érte. Este mind a nemzeti, mind a népszinház alkalmi ünnepélyességet rendeztek.

Vidéki levél.

Tolna, 1880 május 22.

Özv. Nagy Mihályné baja-kerületi szinigazgatónő társulata, mely pár hét óta jeles előadásai sorozatával határozott elismerését vivta ki Tolna város müértő közönségének f. hó 19-én egy minden tekintetben sikerült színházi estével lepett meg. — Szinre került Gyulaffi Aladár (Lustig Gyula) fiatal szinész és kezdő drámairó a „Proletár" *) cimü 3 felvonásos drámája.

Napjainkban midőn gomba modra teremnek a kiválló tehetségek (?) az igazat megvalva némi elfogultsággal néztünk az est sikere elé, azonban a legkellemesebben csalódtunk.

Az előadott dráma egy minden ízében kidolgozott költői mü érdekes mesével, megkapó helyzetekkel és határozottan kidomborodó jellemekkel; — nyelvezete zamatos és tiszta

A közönség mely zsufolásig megtöltő a szinházat többszörös kihivással és virágcsokrokkal tisztelte meg elismerése jelül a szerzőt. — Ohajtandó volna e sok belbecscsel biró költői művet egy nagyobb szinháznál is előadatni.

W. S.

Különfélék.

— *Az idei árnapját a kath. keresztények szokásos ünnepélyességgel tartották meg. Gyöngyörü időjárás emelte az ünnep fényét. Ft. Berényi Dániel esp. plebános végezte nagy segédlettel a szertartásokat; a plebánia templomban Hackel Eri kisasszony és Fölker Gusztáv ur ünnepi énekek által emelték az áhitatosságot, mig a körmenetnél a képezdei ifjuság szabatosan énekelt.*

— *Templomfölavatás Vaskúton. Mult vasárnap avatta föl ngs. Latinovics Gábor kanonok és országgyülési képviselő ur felsőbb megbizatás folytán a szomszéd Vaskút helységben épült diszes uj r. kath. templomot, melyet pesti épitész által készitett tervezet alapján Hunyady Antal bajai épitőmester épitett. Mind az épitkezéshez, mind a felszereléshe a derék és módos gazdákból álló község nagy anyagi áldozatokkal hozzájárult. A kitünő uj szerkezetü orgonát Anyster pécsi orgonakészitő mester állitotta fel. A nagy község majdnem minden tagjának megjelenése, közel és távolból érkezett vendégek összereglése magasztossá tette a lélekemelő ünnepélyt s kivánjuk, hogy a szomszédközség minden tagja sokáig élvezze a hit és áhitatosság szivnemesitő malasztjait azon derék lelkésze vezetése mellett, kinek serkentő buzditásának óriási része van az áldozni kész források megnyitásában és az Isten dicsöitésére és a hivök épülésére emelt remekmü létesitésében.*

— *Az Eötvös alapból nyert Becht József III. éves bajai képezdész 100 frt. ösztöndijat. Atyja, bonyhádi szegény evang. kántor-tanitó, a jótékony alap keletkezése, tehát csak nehány év óta, befizette évi tagdiját, évenkint egy forintot.*

— *Zichy Ferraris Victor-ról azon meglepő hir érkezett mult szerdán, hogy Károlyi Pista gróf öt párbajban keresztül lötte. Lapunk megjelenésekor már alig van életben.*

— *Hymen. Eötvös, kalocsai érsekuradalmi tisztviselő, eljegyezte Bajáról Scultéthy Mimi kisasszonyt. Áldás frigyükre! Igy olvastuk a „Bácskában."*

— *Mátartja a lökerti társaság a tényesnek lenni igérkező közvacsorát, melynél városunk szép és kedves fiatal hölgyei a felszolgálás tisztét szivesen teljesitik. — A kibocsájtott meghivó a következőleg hangzik:*

— *Meghivás a bajai polgári czéllövész-társulat által az egylet javára 1880-ik évi május hó 30-ik napján saját helyiségében tartandó s közvacsorával egybekötött Majálisra. Kezdete délután 4 órakor. Tudomásul: Azon t. tagok, kik az évi tagdijat lefizették, nyugtáik elömutatása mellett díjmentesek. A közétkezésnél, mely délután 6 órakor kezdődik, az étel és ital ára adagonkint 20 krajczár, s azoknak kiszolgáltatását a t. hölgyek voltak szivesek elvállalni. A t. közönség ellátására kitünő ételek- és italokról, — az ünnepély diszitésére pedig meglepő berendezés, kivilágitás és tüzijátékról gondoskodva van. Belépti dij személyenként 1 frt. Jegyek előre válthatók: Klenantz és Babócs urak kereskedésében, s majális napján délután 2 órától kezdve a lökerti pénztárnál. A rendezőség.*

— *Divat. Állitólag most Baján, máskor másutt történt. Egy rossz gymnasiumi tanuló, ki iránt a tanárok oly udvariatlanok voltak, hogy kitüntetés helyett kizargatták az intézetből, kicsit megharagudván, csak azért is, agyonlötte magát tegnapra éjjel.*

— **Adán** a közpénztárt, irja a „Zentai Figyelő", e hó 15-én eddig ismeretlen tettesek kirabolták s majdnem 12.000 frtot elvittek. A dolognak tragicus folytatása lett. A meginditott vizsgálat először is a két pénztárnok ellen irányult, mert ha nem is közvetlen tetteseknek, de hanyagságuk miatt vétkeseknek látszanak, a mennyiben E. J. pénztárnok a Wertheim-féle szekrény kulcsát a hivatalban hagyta, L. R. adópénztárnok a fókulcsal nem zárta be s igy könnyen lehetett azt a kéznél levő mellékkulcscsal fölnyitni. A vizsgálat folyama alatt a pénztárnokoknak a hivatalból távozni nem volt szabad. E J. közpénztárnok azonban egy nyilt levelet hagyván irósztalán, valahogy kiosont s egy mellékfülkében tolkésével torkát elmetszette. A következő levelet hagyta hátra: „Én becsületes ember voltam mindig, nem tud rám senki semmit, de e szégyent tovább nem viselhetem, jobb meghalnom. E tett elkövetésében nincs semmi részem, legyen átkozott aki ezt nekem okozta. Esküszöm az élő Istenre, ártatlan vagyok." A vizsgálat eddig semmi positiv bizonyitékokat nem hozott napfényre. Konstatáltatott azonban, hogy a tettesnek két kemenczét kellett áttörnie, hogy a pénztárszobába juthasson. A szerencsétlen E. J. pénztárnokot e hó 17-én temették el. 12 évig volt közgyám, másfél

*) Nincs-e rokonságban ezen proletár Csiky Gergely „proletárjai" valamelyikével?

Szerk.

Felkutat a szerető sziv
Megcsókolja szirmodat
S lesz még szászzor boldogabb!

Múlni mért is kell te-néked
Mért hull oly hamar le éked,
Tavasz kincse, *ibolya?* . . . .

Mért fonyad le szép virágod,
Melyet az ki egyszer látott
Nem feledhet el soha!

IV.

Fehér rózsa! Piros rózsa!
Tünde bájban ránk mosolygva,
Ránk nevetve, elbüvölve:
A szépség vagy — *mindörökre!*

Szépség, melynek nincs a párja —
Drága kedves illatárba'
Csak szeretve, csak csodáltan
Ránk sötétlő bús világban . . . .

Csak szeretve, csak csodálva . . . .
Bemosolygva napsugárba
Hajnalodnak csillagába,
Sápadt holdnak bús arczába.

Rajong, aki láthat, érted,
Szépségedet még se' feltted.
Boldogságod: nyilni, élni,
Soh'sem binni, csak *remélni* . . . .

S a tavasz még el se' múlhat
S már leszva hullsz a porba,
Regévé lesz kedves *múltad,*
Fehér rózsa, piros rózsa!

V.

. . . : Alkonynak lángja fönt az égen,
Vihar borúja zúg fölöttünk,
Lesárgul a virág a réten
S hová még mindig vágyva jöttünk:
Csendes liget tarolva gyászol . . . .
Bús emlék — régi szép világból!

Végig söpör a bús enyészet
A földön át, a föld felett . . . .
Karján halódik büszke élet —
S ha lel-e csendes nyughelyet?
Bús szemfödél hull a szemére
Mély sirba téve — elenyésze.

Minden mulandó, hit, remények
Csak bánatunkra s perczig élnek;
Öröm s boldogság egy nap üdve
S holnapra már éjbe letünve . . . . .
Szépség varázsa: röppenő láng,
Sziporka csak, abból mi jut ránk!

Minden mulandó . . . . vagy talán nem?
Emlékezet — ez tán örök?
Hervadhatatlan bús kertjében
Sohsem gyászol halott fölött?
— — Beszéli Cyprus siri árnyja
A rom fölött kuvik huhogja:

Minden mulandó e világba',
S nyomtalanul vesz el a porba'!

VI.

Az oceánok *gyöngye*, kincse,
Nem volt oly drága soha, mint te,
Voltál nekünk, oh kedvesünk!

Voltál? . . . . Ezt is csak, ha sirodra
Ontja gyászkönyeit szemünk,
A gyászos Cyprus-lomb susugja
Folénk hajolva, el nekünk!

Voltál . . . . mi fájó kin a sziven
Emléked a mely őrzi hiven.
Mely balzsamát csak ott találja
Sirod fölött, siró imába . . . . .

Voltál, ha van angyalnak élte,
Mely pillanatra szállt közénk le,
Örül, mosolyg, nevet de percig —
S egébe vissza elmenekszik.

Nem, nem! A földhöz hű valál te!
S hozzánk, akik csak benned éltünk;
Szivünk imádva, féltve zárt be
Szentélyébe, oh drága szépünk!

De szólt az Úrnak szent hatalma,
Cherubok ajka zengte dalba' . . . .
— Angyal hiányzik . . . . odafent *egy!* . . . .
És vissza szállt az égbe — lelked!

évig pénztárnok. Egyszerű földmüvelő, sőt napszámos volt valamikor s az első gazdák sorába vergödött saját erejéből. Jó atya volt, gyermekei neveltetésére nagy gondot forditott.

— **Servus Franz,** Marsch-Polka für Pianoforte hőbörtös czim alatt Rosenblatt Ignácztól szerzett és Pirnitzer Frigyestől Budapesten kiadott zongoradarab. Ára 60 kr.

— **Mi egy nő élete?** A 18-ik évtől a 25-ikig az ész és sziv hétéves háboruja; a 25-ik évtől az 55-ikig a harminczéves háboru a természet és a szabó között; — innen tovább egy vén erőd védelme az évek rohama ellen.

— **Nepomuki szent János** és az ifju csehek. E szent tudvalevőleg a csehek daliás nemzetéből származott, s a nemzeti büszkeségnek sem legkisebb tárgyaul szolgál hosszu századok óta Csehországban. Most egy prágai távirat azt a meglepö hirt hozza, hogy a csehek egy része megtagadni készül a jámbor szent Jánost. A távirat igy hangzik: A prágai ifju csehek nagy csint terveznek a klerikálisok ellen nepomuki szent János legközelebbi ünnepére, a mikor ezer meg ezer ájtatos bucsujáró zarándokol a moldvaparti városba. Az ifju csehek ugyanis egy iratot tesznek közzé, mely a nevezett népszerü szentet le fogja rántani azon piedestálról, a hova a buzgó néphit emelte. — Ez iratban ugyanis történelmi adatokkal bebizonyittatik, hogy nepomuki, vagy pomuki szent János csak myticus személy volt, a kinek lételét a fehérhegyi csata után a jezsuiták találták ki, hogy a konstánczi vértanu Husz János emlékét, kit a cseh nép a 17. század elejéig szent-ként tisztelt, a nemzet szivéből kiszakitsák. A klerikalisok e kötekedést valószinüleg nem fogják nyugodtan türni s igy az ifju és az ó-csehek közt előreláthatólag ismét elkeseredett küzdelem várható.

— **Harc a levegőben.** Salzburg vidékéről irják ez érdekes esetet. „A mult hó 24-én reggel egy dürgési helyet kerestem föl, hogy bizonyos vendég számára fajdkakast ballgassak ki. Miután már több, mint egy óra óta őrködtem mintegy 15 lépésnyire a dürgő kakastól, mely egy középnagyságu fenyőfa hegyén állt, egyszerre egy ölyü csapott le mintegy három méternyi távolban. egy másik fenyő csucsára szállva. A kakas rögtön az ölyü felé fordult, fölborzolta tollát a nyakán s e helyzetben büszkén, harczkészen várta ellenségét. Nehány percz multával, miután a kakas csupán kappogott, a ragadozó madár csakugyan megtámadta a kakast s érdekes harcz fejlődött ki köztök, melyet én lövésre készen szemléltem, hogy szükség esetén mind a két ellenséget egyszerre lelőhessem. A harcz csupán nehány másodperczig tartott s a kakas határozottan győztes lett, amennyiben helyéről távozott, mig az ölyü abbahagyta a küzdelmet s nem messze tőlem egy fára szállt, honnan le is lőttem. A kakast később pár nap mulva, vendégem ugyanazon a helyen lőtte le.

— **Az esernyő története.** Eredeti származása Khina. Onnét vándorolt Egyiptomba, Assyriába és Perzsiába, de csak a gazdagok s nagyurak pártfogását nyerte meg. A 17-ik században jelent meg Francziaországban s Angliában, de oly borzalmas nagyságban, bőrből, papirosból, vagy selyemből, hogy rendkivül drága fényüzési czikknek tekintetett. De a mely családban meghonosult, ott megis maradt s apáról fiura szállt élethossziglan. 1825 óta kezdődött alakja czivilizálódni.

— **Tengerre magyar!** 1880. szeptember 16-án a fiumei tengerészeti akadémia 38 részint dijas, részint féldijas hely jön üresedésbe. Kellékek: az osztrák-magyar állampolgárság, betöltött 13 éves életkor, kellő testalkat (egészséges ép), egy elvégzett gyimnásiumi-vagy reálosztály. Fizetni 600 forintot kell, félfizetés 300 forint. A tanfolyam 4 évig tart. A féldijas növendék 140 forint felszerelési költséget kap. A folyamodványok az illető katonai hatóságok utján augusztus 10-ig, a közös hadügyminiszterium tengerészeti osztályához küldendők.

— **A főzelék és saláta mosása** csak akkor eszközlendő, ha az már a konyhára vagy asztalra készittetik elö. E növények ugyanis sajátos finom izüket gyorsan elvesztik a mosás folytán. Ha virágos vagy más kelkáposzta nyáron vizzel kezeltetik, gyorsan elromlik és elveszti frisseségét és jó izét. Még inkább áll ez a salátákról. Ha már épen mosni akarjuk ezeket, ugy csak közvetlen az elkészités előtt tegyük ezt, minden vizet pedig gondosan eltávolitsunk belőle és gyorsan készitsük el. Minél frissebben hozatik a földből, annál finomabban és üditöben izlik a saláta s semmi nem rontja inkább a főzelékeket és teszi a jó salátát élvezhetlenné, mint a rajta levő viz. Ha a kerti saláta egészen tiszta, ugy legjobb mosatlanul elkésziteni, ha azonban mosni kell, ugy gyorsan tegyük ezt s a leveleket azonnal tiszta fehér kendövel száritsuk. Sohasem szabad bármely salátát egy pár percznél tovább vizben hagyni.

Szerkesztői sürgöny.

Váczy János okl. tan. helyben. „Ha zámba“ papirkosárba.

Jules. „Egy ügyvédbojtár szomorú halála“ közöltetni fog.

Az első cs. kir.

DUNA GŐZHAJÓZÁSI TÁRSULAT

Pósta- és személyszállitó hajóinak

MENETRENDJE.

Póstahajómenetek:

Bajáról Budapestre: szombat kivételével naponkint reggeli 4 és fél órakor.

Bajáról Orsovára: hétfön csütörtökön és szombaton reggel 6 órakor.

Személyszállitóhajómenetek:

Bajáról Budapestre: naponként d. u. 3 órakor,

Bajáról Mohácsra: „ esti 8 „

Üzleti tudósitás.

Baján, 1880. május 29-én

Buza	11.75
Zab	6.15
Bab	8.—
Árpa	7.50
Rozs	10.25
Köles	6.50
Kukoricza	8.—

Az árak 100 kilogr. után.

Felelős szerkesztő:

Dr. BARTSCH SAMU.

Kiadó-tulajdonos:

NÁNAY LAJOS.

Poudre de Serail.

Blaháné Louiza művésznő kedvencz arczpora.

Ezen arczpor vegytanilag tökéletesitve, minden ártalmas szerektől mentes és oly kitünő tulajdonságokat egyesit, hogy minden eddig a kül és belföldön készitett porokat sokszorosan felülmulja; nagymérvü tedereje az arczot az időjárás kellemetlen befolyásától megóvja' az arcznak és a testszinnek ifju és természetes szinezetet kölcsönös, ugy hogy a legélesebb szem sem képes a port rajta észrevenni, mely kitünő hatásáért **Blaháné Louiza** asszonyság következő szorokkal tüntette ki:

Tiszt. **Müller J. L.** ezelőtt **Vadász Ferencz özv. utóda** illatszerész urnak **Budapesten.**

A **Poudre de Serail,** melyet ön feltalált, **valóban kitünő és nemében páratlan,** mert nemcsak azczon láthatatlan és tartós, de egyszersmind rendes használatnál ártalmatlansága által az arczra oly különös jótékony hatást gyakorol, a minőt még eddig semmiféle arczpornál nem tapasztaltam, mely kiváló tulajdonságáért jövőben mint kedvencz arczporomat kizárólag fogom használni, és megvagyok győződve, hogy felülmulhatlan jóságáért általános elismerésnek fog örvendeni.

Tisztelettel

BLAHA LOUIZA

CREME POMPADOUR.

Az illatászat terén jelentékeny párisi kitünőségekkel való özszeköttetéseim folytán sikerült a világhirű és fölötte hatásos **„Creme Pompadour“**-t egész eredeti tisztaságában és erejében előállitanom. Ez azon szer, melylyel a hirneves asszony egész agg koráig fönn tudta tartani csodaszépségét annélkül, hogy az egészségének ártott volna; azért nem mulaszthatom el a t. hölgyvilágnak azt a leghathatósabban ajánlani. — E kitünő szer jóval felülmul minden eddigi e nemü gyármányt. Egy tégely ára használati utasitással 1 frt 60 kr.

Csak azon készitmény valódiságáért kezeskedem, mely alább védjegyemmel el van látva. Legnagyobb választék valódi franczia és angol illatszerekben.

Minden doboz **Poudre de Serail** a mellékelt bejegyzett védjegygyel van ellátva, 60 kr és 1 frt dobozokban; valódi minőségben csupán a feltalálónál **Müller J. L.** ezelött **Vadász Ferencz özv. utóda.** illatszerész a „Virág-királyné“-hoz **Budapest, koronaherczeg- utcza 2 sz.** kapható.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltettenek.

Meghivás.

A „bajai kölcsönös segélyzö-egylet“ igazgató-tanácsa f. hó. 22-én tartott ülésében hozott határozata szerint

RENDKIVÜLI

KÖZGYÜLÉST

1880. junius hó 6-ára tűzvén ki, van szerencsém az egylet tagjait e rendkivüli közgyülésre oly hozzáadással meghivni, hogy az fentjelzett napon, azaz délelőtt 9 órakor Baja város közgyülési nagytermében fog megtartatni.

Tárgy:

A kereskedelmi törvény értelmében módositandó alapszabályok előterjesztése.

Kelt Baján. 1880. évi május hóban.

Az igazgató-tanács nevében:

Koller Ágoston,
igazgató.

Steirischer **Kräutersaft** für Brustleidende

Stájerországi

növény-nedv

mellbetegek részére.

Több mint 30 éve az egyes egyedüli és jeles gyógyszer a torok és lélekző szervek minden bajai ellen, ugymint: **köhögés nátha, rekedtség, nyak- és mellfajás.**

Azon üvegek, melyekben a **stájerországi növénynedv** van, a következő szavak: **„Apotheke zum Hirschsn in Graz“,** továbbá a bélyeg **„J. P.“** benyomva vannak, valamint a készitő neve a Vignettán: **„J. Purgleitner, Apotheker“ kék szinnel van nyomva.**

Óva figyelmeztetjük a n. é. közönséget a sok utánzás és hamisitásoktól és kérjük csak azon üvegeket mint **VALÓDIAKNAK** tekinteni, melyek a fenti ismertetőjelekkel ellátva vannak.

Ára egy üvegnek 88 kr o. é.

Főszétküldési-raktár: Purgleitner J. gyógyszertára Gráczban.

Főraktár Magyarország részére: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél PESTEN.

Raktár Baján: **Michitsch István, Herzfeld Henrik és fia, Herzfeld Jakab és Drescher Gyula** uraknál.

Birtok-eladás.

Zombor város határában fekvő s **Szemző János** tulajdonát képező következő tagositott fekvőségek u. m.

I. *Kruspér szállás:* kastély, erdő s park, tiszti lakások s mindennemü gazdasági épületekkel tökéletesen felszerelve 317 láncz kitünő minőségü föld; fekszik a Ferencz-csatorna mellett a várostól mintegy félórányira;

II. *Putnik szállás:* 416 láncz föld gazdasági **épületekkel;**

III. *Fratrics szállás:* 106 láncz föld gazdasági épületekkel teljesen s egy száraz malommal felszerelve;

IV. *Kehl szállás:* 28 láncz föld gazdasági épületekkel teljesen felszerelve;

V. *Benn a városban* három lakház és a város körüli csaira földek

szabad kézből eladók.

Venni szándékozók az eladás föltételei iránt részletes értesitést nyerhetnek **Szemző István** urnál, (lakik Zomborban, bajai utczában) kivel megegyezés esetében végleges szerződésre is léphetnek.

Minden kiállitáson az első érdem éremmel kitüntetve.

Ezüstérem Páris 1878.

BROGLE J. és MÜLLER

gép- és rosta-lemez gyára Budapesten

a Margit-hid közelében, készit

Trieuröket (konkoly választó) 6 különféle nagyságban.

Trieur hengereket malmok számára.

Koptatókat.

Szelelő rostákat,

Szitákat és rostákat cséplőgépek számára.

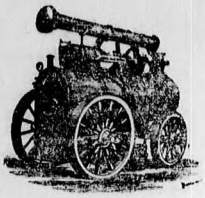

SCHMID H.,

gépgyáros és

MARSHALL SONS & Cmp. Ltd.

(Gainborough, Angolország) főügynöke

BUDAPEST, váczi-ut 72.

ajánlja

Gőzmozdonyait, legujabb szerkezet, fa-, szén- és szalma-fütésre.

Cséplőgépeit, legujabb szerkezet, kettős tisztitó-művel, szabadalmazott állitható különző-hengerrel, üszögválasztó készülék, szabadalmazott biztonsági önétető készülékkel vagy a nélkül.

Továbbá

Őrlőmalmait, szij- és fogaskerék hajtásra, saját gyártmány angol rendszerre, s minden a mezőgazdasági szakmába vágó gépeket.

Árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve.

CSÉPLŐGÉPEK

A Stiften rendszer szerint fekvő és hengeralakuak, szalma hányóval, mozgó rosta és tisztitó készülékkel, egész vasból a legujabb javitványokkal, jótállás mellett igen olcsó áron kaphatók **Trieurök** gazdáknak és malmokhoz, **Hácksel gépek** lábhajtással. — Bécsig vámmal együtt, a legnagyobb választékban. Rajzok ingyen. Solid ügynökök elfogadtatnak.

PH. MAYFART & Co., Maschinenfabrik in **Frankfurt a. M. und Wien, Stadtlagerhaus.**

Hidegviz-, BELÉGZÉS ÉS SAVÓ-

gyógyintézet

az Oravicza melletti Marillavölgyben.

Megnyitás 1880. évi junius 1-én.

A marillavölgy, egy sürű fenyves erdő közepette, 2500 láb magasságnyira fekszik, a tenger felszine fölött s oly kitünő klimatikus gyógyhely, melyben folyton idyllikus szélcsend uralg, hol a legtorróbb hónapokban a hőmérő átlag + 20 R. fokot meg nem halad.

A gyógyintézet mind kényelemre, mind egészségügyi tekintetben a legczélszerübben épittetett, s használható fenti czim szerint.

1. a környi és központi idegrendszertől függő betegségekben. Igy pl. méhszenv, kedélykór, fejszába, ideges szivdobogás, ül-idegszába, tehetetlenség és magömlés ellen;

2. idült csúzos és köszvényes bántalmaknál.

3. véredény vagy vértől függő bajok. pl. vérnek a szervekhezi torlodása, aranyeres állapotok, vérszegénység, sápkór és görvélykór ellen;

4. a légző szervek megbetegedései, u. m.: idült gége-légcső és tüdő-hurut, tüdőlégdag, görcsös légrekedés ellen;

5. altesti bántalmaknál, nemző és hugyszervek bántalmainál, gyomorgörcs, idült gyomor és bélhurut, beteges nyák és vérfolyások, kora-szülési hajlam ellen;

6. makacs váltólázok és következményei ellen.

A gyógyhely számos alkalmat nyujt szórakozásokra, miután házi könyvtár, tekeasztal, zongora s számos hirlapok a társalgó és olvasó termekben találhatók.

Ezenkivül legszebb fákkal beültetett utakon, mintegy husz kirándulási hely érhető el, melyek részint a természet által páratlan nagyszerüségü tájjá alakittattak, részint az ott létező nagyhirü ipargyárakhoz vezetnek, s igy lélek és kedélyre egyaránt, legkülömbözőbb benyomásokat gyakorolnak.

Tánczmulatságok és hangversenyek hetenként rendeztetnek.

A lakás és ellátás kitünő és olcsó.

Pósta a házban van.

A vendégeknek az oraviczai pályaudvartól $^{3}/_{4}$ órányira fekvő Marilla völgybe szállitása igen olcsó, s szabályozott kocsi közlekedés utján történik.

A gyógyintézetbeni felvételek és egyéb ide vágókérdések iránt alólirott szolgál felvilágositással, ki május 15-ig N.-Becskereken s ezentúl az Oravicza melletti Marillavölgyben lakik.

Dr. Hoffenreich Mór.
vezénylő orvos.

Meghivás részvevésre

a hamburgi kormány részéről biztositott

nagy pénz-lotteria nyereményeiben,

mely alkalommal

8 millió 320,000 birod. Márka

1880. jun. 9-től 1880. nov. 12-ig biztosan nyerendő.

Eme ujabbi játéktervezet 7 osztályba, 87,500 sorsjegygyel és **45,200** nyereménynyel történik, ezek között vannak fényeremények

400,000 bir. Márka,

illetőleg

nyer.	márka	nyer.	Márka
1	250,000	4	8000
1	150,000	3	6000
1	100,000	52	5000
1	60,000	6	4000
1	50,000	68	3000
2	40,000	214	2000
2	30,000	10	1500
5	25,000	2	1200
2	20,000	531	1000
12	15,000	673	500
1	12,000	950	300
24	10,000	25150	138

A nyereményhuzások terv szerint hivatalosan

1880. junius 9. és 10-kére

vannak megállapitva.

Eme nagy s az állam által biztositott pénzsorsjáték legközelebbi nyereményhuzására

1 egész eredeti sorsjegy ára csak 6 márka vagy $3^{1}/_{2}$ frt
1 fél " " " " 3 " $1^{1}/_{2}$ "
1 negyed " " " " $1^{1}/_{4}$ " 90 kr

A kormány részéről biztositott eredeti sorsjegyek (nem tiltott igérvények) a vételárnak készpénzbeni vagy postautalvány utjáni beküldése mellett általam még a legtávolabbi vidékekre is bekuldetnek.

A **STEINDECKER** bankháza által rövid idő alatt következő **nagyobb nyeremények,** ugymint **125,000, 80,000, 30,000, 20,000,** többször **10,000** bir. márka lett a **legpontosabban kifizetve** és ez által sok család szerencseje megallapitva.

Csoportoztunk mindig a szerencse kegyeltje volt, ennélfogva tehát mindenkinek csak a legmelegebben ajánlhatjuk.

Minden megrendelő az eredeti sorsjegygyel együtt egy hiv. játszótervet, a huzás után pedig hiv. nyeremény kimutatást kap.

A nyemények kifizetése tervszerüleg vagy a szerencsés nyerő óhajtása szerint történik.

Bizalommal kérjük a megrendeléseket f. é. **május 30-ka** előtt beküldeni a régóta jó hirben álló czéghez:

Steindecker József

bank- és váltó-üzlete Hamburgban, Dammthorstrasse

U. i. **STEINDECKER** bankháza, mint a **legsöllidabb** ismeretes, e szerint tehát nem szorul bővebb ajánlgatásra.

Temesváry Mór

czipőgyári raktára

Budapesten,

király-utcza 2. szám, b. Orczy-féle ház,

nagyban és kicsinyben.

Hölgyek számára:

Komod-czipők eberlasztinből és bőrből	1 frt 20 kr.
Séta czipők, divatos félczipők, finomak és diszesek	2 frt 20 kr.
Regatta-czipők csatokkal, finom eberlasztinből v. bőrből	2 frt 70 kr.
Regatta-czipők fénymázos orral, magas sarokkal legujabb szabás	2 frt 80 kr.
Regatta-czipők sagrénből v. zergebőrből, szögezett kettős talppal, magas sarokkal, legujabb szabas	2 frt 50 kr
Eberlaszting-topanok finomak, diszesek, fénymázorral	2 frt 70 kr
Eberlaszting-topánok ruganyhuzóval, magas kivagással, fénymázos orral, rokokó sarokkal, legujabb szabasu	3 frt 20 kr
Eberlaszting czugos topanok, szivalaku metszéssel, sima talppal, rokokó sarokkal, elegans szabás	3 frt 40 kr.
Bőr czugos topánok sagrénből, szögelt talppal, magas kivagással, legfinomabb kiállitás	3 frt 20 kr

Urak számára:

Házi czipők finom bőrből	1 frt 20 kr
Topánok erős sagrénből, erős talppal	3 frt 80 kr
Topánok sagrénből, fénymázos orral és talppal	3 frt 90 kr
Borjubőr topánok vikszosak, erős duplatalppal, a legjobb minőségűek	4 frt 20 kr.
Borjubőr topánok keztyűbőrből, a lehető legjobb minőség	4 frt 50 kr.
Regatta felczipő nyári idényre, legjobb sagrénből, erős talppal	3 frt 60 kr.
Regatta felczipő fénymázos diszszel, legujabb szabás	4 frt — kr.
Csizmák erős vikszos vagy sagrénbőrből, magas szár sröfolt talppal	9 frt — kr.
Gyermekczipők sagrénből	2 frt 40 kr.
Leányczipők eberlaszting és bőrből	1 frt 80—2 frt 40 kr.
Gyermekczipők	60—1 frt 20 kr.

Megrendelések postán utánvét mellett vagy az előleg beküldése után gyorsan s pontosan teljesittetnek. Nem alkalmas lábbeli a legkészségesebben kicseréltetik. Részletes arjegyzékek kivánatra bérmentve küldetnek meg.

A legjobb pisztoly nem használ, ha nem találhatunk.

Hogy azonban jó lövés lehessünk, legalább a pisztoly árnak háromszorosát, csak lőszerre is, kellene kiadnunk.

A Gaggenauer-vasalmafán uj-lőg-pisztoly (Kastatt mellett, Badenben), alkalmatlanyujt arra, hogy mégszobában is, és lőszerre való kiadás nélkül, jó pisztolylövés lehessünk. Ezen kitünő és gyakorlatt- igen alkalmas, fegyver nem durran és 15 méternyi távolságra, velős hajtást még olyanrőlad, hogy a nyíl, pl. egy deszkába, 6 mm. méternyi mélységig jut, vagy a golyó egy madarat képes megölni. A megtöltés oly rafinéssal és igen könnyen végbemegy. Ezy és ugyanazon nyíl 1000-szer is többszőr használható. A számos előállitás, az egépek segitségével, lehetőségessé teszi, hogy egy ilyen kitünően szerveztt, finom és tartosan elnikelt 6 nyillal és 100 golyóval ellátott pisztoly, bárcsak tartóban, csak osztr. ért. frt. 7.50 ért. és bermentesen megküldhető be kerüljen. Khlöm nyilak, 1½ ujnagyságban osztr. ért. frt. 1.— és khlöm golyók 1000 drb. ára osztr. ért. frt. 1.— A lőszertakarítás majdnem helyreállitja a pisztoly kiadási költségeket. Szállitások utánvétel v. előfizetési utján történhetnek; a gyár jótállást nyujt

Idult Lőgyűrű frt. 7.50 bérmentes.

Nyomatott Nánay Lajos könyvnyomdájában Baján.